

D ů v o d y:

Odpůrkyně dovolatelu práven vytyká, že dovolací spis byl podán opožděně. Ze spisu jest patrné, že rozsudek odvolacího soudu byl zástupci dovolatelů doručen dne 21. února 1925. Dovolací spis byl však podán na poštovním úřadě teprve dne 9. března 1925, tedy až po uplynutí 14denní dovolací lhůty, končící dnem 7. března 1925. Okolnost, že dne 7. března 1925 nebyly odpoledne přijímány na poštovním úřadě doporučené listovní zásilky, nemůže odůvodnit prodloužení dovolací lhůty ve smyslu ustanovení §u 126 odstavec 2 c. ř. s., neboť tento den nebyl prohlášen za svátek (§ 44 j. ř.) a bylo tedy věcí zástupce dovolatelu, aby doporučený dovolací spis podal dne 7. března 1925 na poštovním úřadě v době, kdy mohl býti ještě opatřen poštovním podacím záznamem. Dovolatelé ostatně ani netvrdí, že tímto omezením odpoledních poštovních úředních hodin pro styk se stranami, bylo jim znemožněno podání dovolání dne 7. března 1925 a z dovolacího spisu jest patrné, že byl sepsán teprve dne 9. března 1925 a toho dne také na poštovním úřadě podán. Bylo proto dovolání jako opožděné odmítnouti, když učinil tak již soud první stolice (§ 507 odstavec první c. ř. s.).

Čís. 4993.

V tom, že ten, kdo prodal věc s výhradou vlastnického práva, domáhal se zaplacení kupní ceny (vedl pro ni exekuci), nelze ještě za všech okolností spatřovati vzdání se výhrady vlastnického práva.

Nárok na vrácení věci, odvozovaný ze svémocného odnětí z držby, nelze uplatňovati v řízení řádném, nýbrž toliko žalobou pro rušenou držbu v řízení podle §§ 454—460 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1925, Rv I 522/25.)

Žalovaný prodal žalobci stroj, vyhradiv si vlastnické právo až do úplného zaplacení kupní ceny. Žalobce zapůjčil stroj třetí osobě, jež jej vydala žalovanému. Žaloba na vydání stroje byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Dovolání, jež uplatňuje dovolací důvod č. 4 §u 503 c. ř. s., není opodstatněno. V první řadě jedná se o otázku, zda výhrada vlastnictví stroje, jehož vydání se žalobkyně domáhá, až do jeho úplného zaplacení a s tím i vlastnické právo žalovaného ke stroji zaniklo, jak tvrdí žalobkyně, tím, že žalovaný kupní cenu za stroj zažaloval a k vůli ní, nikoli však na sporný stroj, vedl exekuci. Pokud žalobkyně dovozujíc nesprávnost záporného zodpovědění této otázky nižšími soudy, staví se v dovolání i na stanovisko, že výhrada vlastnictví stala se jen jednostranně, od žalovaného, a že výhrada již proto není pro ni závazna a účinná, nelze k tomuto stanovisku žalobkyně přihlížeti, protože jest v rozporu se zjištěním

prvního soudu v odvolání nenapadeným a do rozsudku odvolacího soudu přešedším, že výhrada byla smluvena. Nižší soudy, zodpověděvše onu otázku, jak již naznačeno, záporně, nepochybily. Jak nauka, tak i judikatura (srovnej na příklad Krainz-Ehrenzweig II/I Šu 364 III, Dr. Mayr I, 2, rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu ve Vídni ze dne 10. září 1907, č. 11.529 GU. n. ř. 3895 a plenární rozhodnutí téhož soudu ze dne 23. května 1916, pres. 176/16, kniha judikátů č. 246 úř. sb. č. 1712) jsou v tom za jedno, že při tržové smlouvě s výhradou práva vlastnického až do zaplacení kupní ceny nabývá prodávatel nároku na zaplacení tržové ceny, vlastnictví k prodané věci že mu však zůstává až do splnění podmínky jeho převodu, to jest až do zaplacení kupní ceny. Žaluje-li o zaplacení, po případě i exekučně kupní cenu vymáhá, uplatňuje prodávatel toliko ono své obligační oprávnění, tím však jeho výhrada vlastnictví a jeho vlastnické právo zůstávají nedotčeny. Vlastnictví a jeho výhrada pro prodávatele zaniká oněmi úkony toliko tehdy, když z okolností, na příklad z toho, že vedena jest exekuce na prodaný předmět, což se nesrovnává s vlastnickým právem prodávatele k předmětu a nutí k závěru, že od výhrady vlastnictví bylo upuštěno, vyplývá, že výhrady vlastnického práva a vlastnictví bylo se vzdáno a že výhrada a vlastnictví zanikly. V případě, o který jde, nebyla, jak uvedeno, na stroj exekuce žalovaným pro kupní cenu vedena, také jiné okolnosti, z nichž by upuštění od výhrady vlastnictví a vzdání se práva vlastnického vyplývalo, nebyly ani tvrzeny ani prokázány a proto nižší soudy, nanejvýš soud odvolací právem usoudily, že žalovaný tím, že kupní cenu zažaloval a pro ni exekuci vedl, nepřestal býti vlastníkem sporného stroje, že vlastnictví stroje, protože kupní cena zaplacená není, na žalobkyni nepřešlo a že následkem toho žalobní žádost za odsouzení žalovaného k vydání stroje, pokud se opírá o vlastnictví žalobkyně k spornému stroji, není oprávněna (§ 369 obč. zák.). Pokud se žalobkyně v druhé řadě domáhá vrácení stroje také z důvodu, že žalovaný jí stroj svémocně, pomínuv úřad, totiž řádný právní pořad, z držení odejmul, dlužno zamítavý výrok napadeného rozsudku také v tomto směru, byť i z odchýlných důvodů potvrditi. Nárok na vrácení věci, odvozovaný ze svémocného odnětí z držby (§ 346 obč. zák.) — o právo k držbě a jeho ochranu (§ 459 c. ř. s.) se zde nejedná — nelze podle platného práva, jak tento nejvyšší soud ve svém rozhodnutí sb. n. s. čís. 3765 zevrubně dovodil, uplatňovati v řízení řádném, nýbrž toliko žalobou pro rušenou držbu v řízení podle §§ 454—460 c. ř. s., kterou však nutno podati ve lhůtě Šu 454 c. ř. s. Této žaloby a v této lhůtě žalobkyně podle spisů nepodala a následkem toho její nárok na vrácení věci v tomto sporu v druhé řadě uplatňovaný není již oprávněn. Byl tudíž právem zamítnut.

Čís. 4994.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.).

Ku povolení rozluky pro nepřekonatelný odpor se vyžaduje souhlas druhého manžela (§ 16 c) zákona) v době povolení rozluky, nestačí svolení při předchozím rozvodu pro případ rozluky.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1925, R II 67/25.)